

# Походження ремонтантних та неремонтантних сортів ґрунтопокривних троянд *Rosa* L.

Р. В. Бойко

Національний ботанічний сад імені М. М. Гришка НАН України, вул. Тимірязєвська, 1, м. Київ, 01014, Україна,  
e-mail: Rita-Boiko@ukr.net

**Мета.** З'ясувати спільні батьківські компоненти, що використовувалися для створення сортів троянд із сланкою формою крони куща, у поєднанні з ознаками ремонтантності, а також розробити узагальнюючу схему походження сортів ґрунтопокривних троянд з колекції Національного ботанічного саду ім. М. М. Гришка НАН України (НБС). **Методи.** Аналітичні та графічні. За методикою С. Г. Саакова та Д. А. Рієксти складено родоводи зі схемами [15]. **Результати.** Визначено, що всі досліджувані сорти ґрунтопокривних троянд мали у складі родоводу види секції *Synstylae* DC.: *R. sempervirens* L., *R. wichurana* Crép. та (або) *R. setigera* Michx. Також до родоводу всіх досліджуваних ремонтантних сортів ('Magic Meidiland', 'Anadia', 'Candia Meillandécór', 'Heideschnee', 'Nature Meillandécór', 'Red Fairy', 'Swany', 'Scarlet Meillandécór', 'Blanc Meillandécór') входили сорти троянд груп Флорібунда та Гібриди троянди мускусної, які відсутні у неремонтантних сортах ('Rote Max Graf', 'Nozomi'). **Висновки.** Серед батьківських компонентів у родоводах досліджених сортів ґрунтопокривних троянд, які забезпечили специфічну для них сланку форму крони, були види роду *Rosa* L. секції *Synstylae*: *R. wichurana*, *R. sempervirens*, *R. setigera*. Ознаку ремонтантності всі досліджувані сорти набували внаслідок схрещування з сортами: групи Флорібунда, походження яких пов'язано з ремонтантними видами *R. chinensis* Jacq. та *R. odorata* (Andrews) Sweet секції *Chinenis* DC. (*Indicae* Thory), *R. rugosa* Thunb. секції *Cinnamomeae* DC., що має факультативне повторне цвітіння та групи Гібридів троянди мускусної (Hybrid Musk), походження яких пов'язано з ремонтантним видом *R. moschata* Herrm. Сорти, які були створені від комбінації лише неремонтантних видів *R. wichurana*, *R. setigera*, *R. sempervirens* з *R. rugosa* були неремонтантними ('Rote Max Graf', 'Nozomi'). Візуалізацію взаємозв'язків між батьківськими компонентами різних ієрархічних рівнів та досліджуваним сортом представлено в дендрограмах. Розроблено узагальнюючу схему походження сортів ґрунтопокривних троянд, яка дала можливість виявити взаємозв'язки між ремонтантними та неремонтантними сортами через спільні батьківські компоненти, що забезпечили ключову ознаку групи – сланку форму крони куща. Результати проведеного дослідження можуть бути використані як підґрунтя для виокремлення та надання офіційного статусу групі ґрунтопокривних троянд у уніфікованій міжнародній класифікації троянд, що знаходиться на етапі розробки.

**Ключові слова:** троянди ґрунтопокривні; родовід сортів; сланка форма крони куща; ремонтантність; дендрограма.

## Вступ

Інтродукції троянд та дослідженню можливостей раціонального використання перспективних сортів колекцій ботанічних установ України в озелененні приділяється велика увага. У Національному ботанічному саду ім. М. М. Гришка НАН України (НБС) з 1992 року розпочато роботу зі створення нової колекції перспективної групи ґрунтопокривних троянд, яка постійно збагачується [1, 2].

Завдяки особливій сланкій формі крони куща, що здатна «покривати» поверхню ґрунту, сорти цієї групи не схожі на сорти інших існуючих груп садових троянд.

Упродовж XIX-го та першої половини XX-го ст. для покриття ґрунту використовували троянди, що мали довгі пагони (до 12 м завдовжки) і на той час входили до садової групи Витких і сланких троянд: Айширські

(гібриди та форми *R. arvensis* Huds.), гібриди та форми *Rosa sempervirens* L., *R. wichuriana* Crép. та *R. macrantha* N.H.F.Desp. Цінність цих троянд полягала в їхній здатності рости на «бідних» ґрунтах, декорувати своїми довгими пагонами різноманітні ґрунтові поверхні – піщані насипи, відкоси, відпрацьовані кар'єри та інші непривабливі місця, позбавлені рослинного покриву [3, 4]. Більшість сортів, створених у цей період, були неремонтантними.

На початку 70-х років XX ст. у багатьох країнах Європи відбувається переорієнтація програми муніципального озеленення з використання одnorічних декоративних культур на багаторічні. Це значно сприяло створенню різноманітних сортів ґрунтопокривних троянд з особливо цінною біологічно-декоративною ознакою – повторним цвітінням. Порівняно із сортами, створеними до 70-х років XX ст., у сучасних ґрунтопокривних троянд розмірні параметри куща зменшились з 2,5–6,0 до 0,4–1,3 м заввишки та з 2,0–12,0 до 0,6–2,5 м завширшки (пагони довжиною понад 2,5 м є винятком).

Ryta Boiko

<https://orcid.org/0000-0003-3187-8820>

При цьому кущі ґрунтопокривних троянд набули сланкої або розлогої форми. Габітусні та розмірні параметри куща новостворених сортів, незважаючи на збережену ліановидну форму росту пагонів, спонукали фахівців відмовитись включати ці сорти до групи Витких троянд і розпочати роботу зі створення нової садової групи – «ґрунтопокривні троянди».

Назва «ґрунтопокривні троянди» (ground-cover roses, bodendecker rosen, procumbent roses) утвердилась в каталогах провідних зарубіжних фірм-виробників троянд Німеччини, Данії, Англії. Сучасна назва «ґрунтопокривні троянди (ground-cover roses)» використовується у Національній класифікації троянд в Україні [5].

Попри широке використання ґрунтопокривних троянд в Європі та перспективи вирощування в Україні, на сьогодні питання офіційного визнання групи «ґрунтопокривних троянд» в усіх сучасних садових класифікаціях троянд остаточно не вирішено [6].

У зв'язку з тим, що група ґрунтопокривних троянд, яка на сьогодні знаходиться на етапі формування, а сортимент постійно збільшується, необхідним завданням є встановлення її чітких діагностичних ознак. Такими ознаками, насамперед, є габітуальні особливості сортів, які пов'язані з їхнім походженням. Таку роботу було розпочато Пітером Білсом (P. Beales) [7].

Автор розробив варіант уніфікованої класифікації троянд, яка відображає взаємовідносини в структурі роду *Rosa* L. між батьківськими видами десяти секцій за системою А. Редера (Reherd A., 1949) [8] з сортами відповідних садових груп. ґрунтопокривні троянди П. Білсом виділено в окрему групу секції *Synstylae* DC., яка об'єднує виткі і сланкі за формою росту види.

На даний час не з'ясовано які саме види секції *Synstylae*, крім *R. wichurana* [9–13] брали участь у створенні сучасного сортименту ґрунтопокривних троянд, а також завдяки яким батьківським компонентам, крім сортів груп Флорібунда та Мініатюрні [10], вони набували ознаку ремонтантності.

Поглибленого вивчення походження ґрунтопокривних троянд досі не проводилося.

**Мета досліджень** – з'ясувати спільні батьківські компоненти, що використовувалися для створення сортів троянд із сланкою формою крони куща в поєднанні з ознаками ремонтантності, а також розробити узагальнюючу схему походження сортів ґрунтопокривних троянд колекції НБС.

## Матеріали та методика досліджень

Об'єктом дослідження стали 11 сортів ґрунтопокривних троянд, інтродукованих до НБС у 1985–2011 рр., з них неремонтантні: 'Rote Max Graf', 'Nozomi'; ремонтантні: 'Magic Meillandécór', 'Anadia', 'Candia Meilandécór', 'Heideschnee', 'Nature Meilandécór', 'Red Fairy', 'Scarlet Meilandécór', 'Swany', 'Blanc Meilandécór'.

Під час роботи використовували аналітичний та графічний методи. З літературних джерел було зібрано дані про батьківські компоненти досліджуваних сортів (материнську та батьківську лінії) [7, 14–16]. За методикою С. Г. Саакова та Д. А. Рієксти складено родоводи зі схемами [15]. Проведено їхній аналіз для з'ясування спільних батьківських компонентів з ознаками сланкості форми крони куща в поєднанні з ознаками ремонтантності.

Результати досліджень відображено у вигляді дендрограм за допомогою програми Microsoft PowerPoint 2010. Вершини кожного ієрархічного рівня зображено у вигляді прямокутника з назвою сорту (гібриду або виду). Назви видів роду *Rosa* подані за А. Редером (Reherd A.) з доповненнями В. Вісемана (Wissemann V.) [8, 17]. Назви сортів, гібридів та садових груп (скорочено) подано згідно з офіційним виданням Міжнародного органу реєстрації сортів троянд – Modern Roses 12 [14].

Кінцевими верхівками дендрограми вважали сорти наступних садових груп троянд: Чайно-гібридні (HT); Поліантові (Pol); Флорібунда (F); Мініатюрні (Min); Виткі великоквіткові (LFCl); Шраби (S); Гібриди *R. wichurana* Crép. [Hybrid Wichurana (HWhich)]; Гібриди *R. moschata* Herrm. [Hybrid Musk (HMsk)]. Походження цих груп досліджено, тому в аналіз його не включали і на дендрограмах не відображали [9, 18–24]. Проте ця інформація врахована при розробці узагальнюючої схеми походження ґрунтопокривних троянд.

## Результати досліджень

Під час проведення аналізу структури родоводу було виявлено, що серед батьківських компонентів більшості досліджуваних сортів ґрунтопокривних троянд є *R. wichurana*.

*R. wichurana* – напіввічнозелений кущ, з довгими (до 6 м завдовжки) сланкими пагонами, білими, немахровими (4–8 пелюсток) квітками, неремонтантний; поширений у Японії, Кореї, Тайвані, Філіппінах [25].

У сортах 'Anadia', 'Candia Meidiland', 'Nature Meillandécór', 'Scarlet Meillandécór' *R. wichurana* була використана в обох лініях – материнській та батьківській; у сортах 'Rote Max Graf', 'Nozomi', 'Red Fairy', 'Blanc Meillandécór' – лише в материнській.

У сорту 'Nature Meillandécór', який на відміну від інших досліджуваних сортів не мав характерної сланкої форми куща, материнським компонентом є гібрид *R. wichurana* з сортом групи Поліантових троянд, які надали йому габітусну форму, характерну для поліантових троянд – розлогу нещільну.

У 'Heideschnee', який також не утворює типову сланку, а формує розлогу нещільну форму куща, материнський компонент представлено сортом групи Гібридів троянди мускусної (Hybrid Musk).

У материнській лінії сортів 'Rote Max Graf', 'Candia Meidiland', 'Nature Meillandécór', а також у батьківській лінії 'Heideschnee' присутні гібриди *Rosa kordesii* H. Wulff, походження яких пов'язують із схрещуванням *R. rugosa* Thunb. × *R. wichurana* [14] або *R. rugosa* × *R. setigera* Michx. [26].

*R. setigera* – вічнозелений кущ, з довгими (до 6 м завдовжки) дугоподібними або виткими пагонами, рожевими або білими, немахровими (4–8 пелюсток) квітками; неремонтантний; зростає у степових районах Північної Америки [27].

*R. rugosa* – напіввічнозелений кущ, з прямостоячими (80–150 см завдовжки) пагонами, темно-рожевими або червоними, немахровими (4–8 пелюсток) квітками, з факультативним повторним цвітінням; поширений на Далекому Сході, Корейському півострові, у Японії, Китаї [25, 27].

У материнській лінії 'Swany' та 'Magic Meillandécór' виявлено *R. sempervirens*, а *R. wichurana* присутня лише в батьківській лінії.

*R. sempervirens* – вічнозелений або напіввічнозелений кущ, з довгими (більше 10 м завдовжки) сланкими або виткими пагонами, білими, немахровими (5 пелюсток) квітками; неремонтантний; поширений у прибореальних лісах Японії, Кореї, Тайвані [27].

Виявлені в родовах досліджуваних сортів *R. wichurana*, *R. setigera* та *R. sempervirens* належать до секції Synstylae, представники якої генетично пов'язані та найподібніші за своїм габітусом та біологічною організацією до субтропічних троянд-ліан [27].

*R. rugosa* – вид секції Cinnamomeae DC., представники якої – кущі з прямостоячими пагонами, донори ознаки ремонтантності.

Досліджувані сорти ґрунтопокривних троянд за ритмікою цвітіння розділено на ремонтантні та неремонтантні.

Встановлено, що до складу родоводів усіх ремонтантних ґрунтопокривних троянд входять сорти групи Флорібунда.

Також ознаку ремонтантності сорт 'Candia Meillandécór' набував і за рахунок *R. rugosa*, що має факультативне повторне цвітіння. 'Scarlet Meillandécór', крім сортів групи Флорібунда, у родоводі має похідні сорти від Гібридів троянди мускусної. Сорт 'Heideschnee', який має майже безперервне цвітіння, окрім сортів групи Флорібунда в родоводі також має сорти групи Гібридів *R. moschata*, а також *R. rugosa*.

Наявність сортів групи Поліантових у родоводі 'Anadia', 'Blanc Meillandécór', 'Nature Meillandécór' забезпечує їхню ремонтантність лише за умов схрещування з іншими ремонтантними батьківськими компонентами, зокрема із групи Флорібунда або *R. rugosa*. Навіть за наявності в родоводі неремонтантного сорту 'Nozomi' сортів групи Поліантових, які були схрещені з *R. wichurana*, ознака ремонтантності не проявляється.

У родоводі іншого неремонтантного сорту 'Rote Max Graf' відсутні батьківські компоненти з ознаками ремонтантності. Нижче наведено аналіз та дендрограми родоводів досліджуваних сортів ґрунтопокривних троянд.

#### Неремонтантні сорти

'Rote Max Graf' (Kordes, Німеччина 1980): *Rosa kordesii* H. Wulff (Kordes, Німеччина 1940 (Hkor) × сіянець з невідомою назвою (рис. 1.1). Гібрид *Rosa* × *kordesii* – тетраплоїд, походить від передуконаних гамет стерильного 'Max Graf' (Bowditch, США 1919 (HWich); 'Max Graf': *R. rugosa* × *R. wichurana* або *R. rugosa* × *Rosa setigera* [14, 26].

'Nozomi' (Onodera, Японія 1968): 'Fairy Princess' [Moore, США 1955 (Cl Min)] × 'Sweet Fairy' [Vink, Нідерланди 1946 (Min)] (рис. 1.2).

Сорт 'Fairy Princess': 'Eblouissant' [Turbat, Франція 1918 (Pol)] × 'Zee' [Moore, США 1940 (Cl Min)]. До родоводу сорту 'Zee' увійшов 'Dorothy Perkins' [Miller, США 1901 (HWich)]. Сорт 'Dorothy Perkins': *R. wichurana* × 'Madame Gabriel Luizet' [Liabaud, Франція 1877 (Bourbon)].

#### Ремонтантні сорти

'Swany' (Meilland, Франція, 1977): *R. sempervirens* × 'Mademoiselle Marthe Carron' [Mermet, Франція 1931 (HWich)]. Сорт 'Mademoiselle Marthe Carron': спорт від *R. wichurana* × *R. wichurana* (рис. 1.3).

**'Magic Meidiland'** (Meilland, Франція 1992): насіння *R. sempervirens* L.; пилок ['Milrose' [Delbard-Chabert, Франція 1965 (F)] × 'Bonica'82' (Meilland, Франція 1981 (S))] (рис. 1.4). Сорт 'Bonica'82': насіння [*R. sempervirens* ×

'Mademoiselle Marthe Carron' (Mermet, Франція 1931 (HWich)]; пилок 'Picasso' [McGredy Roses International, Нова Зеландія 1966 (F)]. Сорт 'Mademoiselle Marthe Carron': спорт від *R. wichurana* × *R. wichurana*.

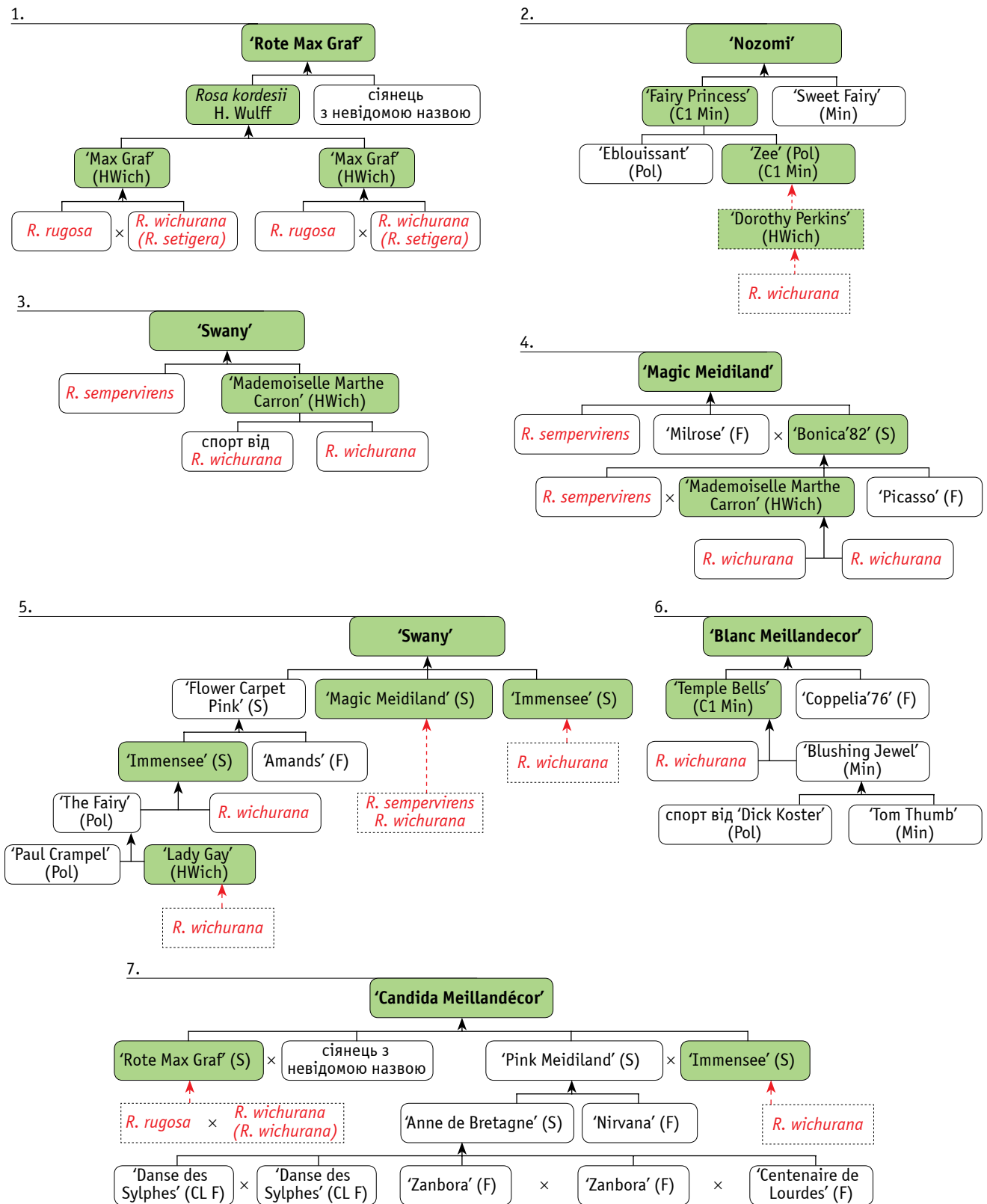


Рис. 1. Дендрограми ґрунтопокривних троянд (1–2 неремонтантні сорти; 3–7 ремонтантні сорти)

**'Anadia'** (Meilland, Франція 2000): насіння 'Flower Carpet Pink' [Noack, Німеччина 1988 (S)]; пилок ['Magic Meidiland' (S) × 'Immensee' (Kordes, Німеччина 1982 (S))] (рис. 1.5).

Сорт 'Flower Carpet Pink': 'Immensee' × 'Amanda' (Bees, Англія 1979 (F)). Сорт 'Immensee': 'The Fairy' (Bentall, Англія 1932 (Pol)) × сіянець *R. wichurana*. Сорт 'The Fairy': 'Paul Crampel' [Kersbergen, Нідерланди 1930 (Pol) × 'Lady Gay' (Walsh, США 1905 (HWich))].

**'Blanc Meillandécór'** (Meilland, Франція 1987): 'Temple Bells' [Morey, США 1971 (Cl Min)] × 'Coppélia'76' (Meilland, Франція 1975 (F)) (рис. 1.6).

Сорт 'Temple Bells': *R. wichuraiana* × 'Blushing Jewel' [Morey, США 1958 (Min)]. Сорт 'Blushing Jewel': спорт від 'Dick Koster' [Koster, Нідерланди 1935 (Pol) × 'Tom Thumb' (Vink, Нідерланди 1936 (Min))].

**'Candia Meillandécór'** (Meilland, Франція 2006): насіння ['Rote Max Graf' × сіянець без назви]; пилок ['Pink Meidiland' (Meilland, Франція 1983 (S)) × 'Immensee' (S)] (рис. 1.7).

Сорт 'Pink Meidiland': 'Anne de Bretagne' [Meilland, Франція 1979 (S)] × 'Nirvana' (Meilland, Франція 1977 (F)). Сорт 'Anne de Bretagne': насіння ['Danse des Sylphes' (Mallerin, Франція 1939 (Cl F)) × 'Danse des Sylphes']; пилок: [['Zambra' (Meilland, Франція 1961 (F)) × 'Zambra'] × 'Centenaire de Lourdes' (Delbard, Франція 1958 (F))].

**'Scarlet Meillandécór'** (Meilland, Франція 1987): 'Bordurella' [Meilland, Франція 1983 (F)] × 'Clair Matin' (Meilland, Франція 1960 (Cl F, LFC1)) (рис. 2.8).

Сорт 'Clair Matin': насіння 'Fashion' (Boerner, США 1947 (F)); пилок: [['Independence' (Kordes, Німеччина 1951 (Pol)) × 'Orange Triumph' (Leenders, Нідерланди 1945 (Cl Pol))] × 'Phyllis Bide' (Bide, Англія 1923 (Cl Pol))]. Сорт 'Bor-

durella': 'Fuchsia Meidiland' (Meilland, Франція 1992 (S)) × сіянець з невідомою назвою. Сорт 'Fuchsia Meidiland': 'Bordurella' × 'Clair Matin'. Сорт 'Orange Triumph': 'Eva' (Kordes, Німеччина 1933 (HMSk)) × 'Solarium' (Turbat, Франція 1925 (HWich)).

**'Nature Meillandécór'** (Meilland, Франція 2005): насіння ['The Fairy' (Bentall, Англія 1932 (Pol)) × 'Rote Max Graf' (S)]; пилок [сіянець з невідомою назвою × 'Ralph's Creeper' (Moore, США 1988 (Cl Min))] (рис. 2.9).

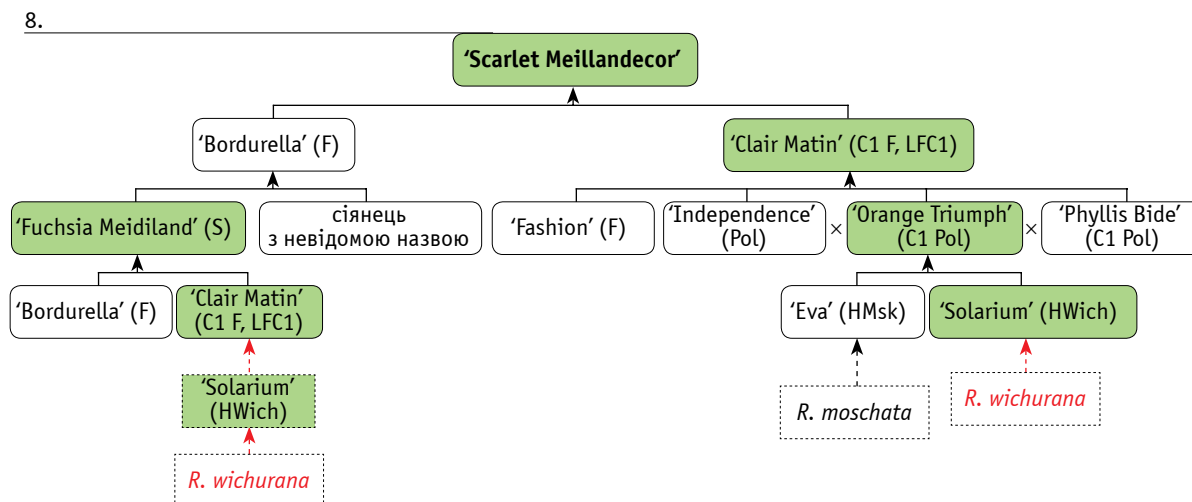
Сорт 'Ralph's Creeper': 'Papoose' (Moore, США 1955 (Cl Min)) × 'Playboy' (Cocker, Шотландія 1976 (F)). Сорт 'Papoose': *R. wichurana* × 'Zee' (Ralph Moore, США 1940 (Cl Min)).

**'Heideschnee'** (Kordes, Німеччина 1995): насіння 'Yesterday' (Harkness, Англія 1974 (S)); пилок ['Sea Foam' (Schwartz, США 1963 (S)) × 'Rote Max Graf' (S)] (рис. 2.10). Сорт 'Sea Foam': насіння [['White Dawn' (Longley, США 1949 (LFC1)) × 'Pinocchio' (Kordes, Німеччина 1940 (F)) × ['White Dawn' × 'Pinocchio']]; пилок ['White Dawn' × 'Pinocchio'].

Сорт 'White Dawn': 'New Dawn' (Dreer, США 1930 (LFC1)) × 'Lily Pons' (Brownell, США 1939 (HT)). Сорт 'New Dawn' спорт 'Dr. W. Van Fleet' (Fleet, США 1899 (HWich)). Сорт 'Dr. W. Van Fleet': насіння [*R. wichurana* × 'Safrano' (Beauregard, Франція 1839 (Tea))]; пилок 'Souvenir du Président Carnot' (Ducher, Франція 1894 (HT)).

**'Red Fairy'** (Moore, США 1995): 'Simon Robinson' (Robinson, Англія 1982 (HWich, Min)) × сіянець з невідомою назвою (рис. 2.11).

Сорт 'Simon Robinson': *R. wichurana* × 'New Penny' (Moore, США 1962 (Min)). Сорт 'New Penny': '0-47-199' (Moore, США 1947 (HWich)) × 'Red Mini' (Moore, США 1962 (Cl Min)). Сорт '0-47-199': *R. wichurana* × 'Floradora' (Tantau, Німеччина 1944 (F)).



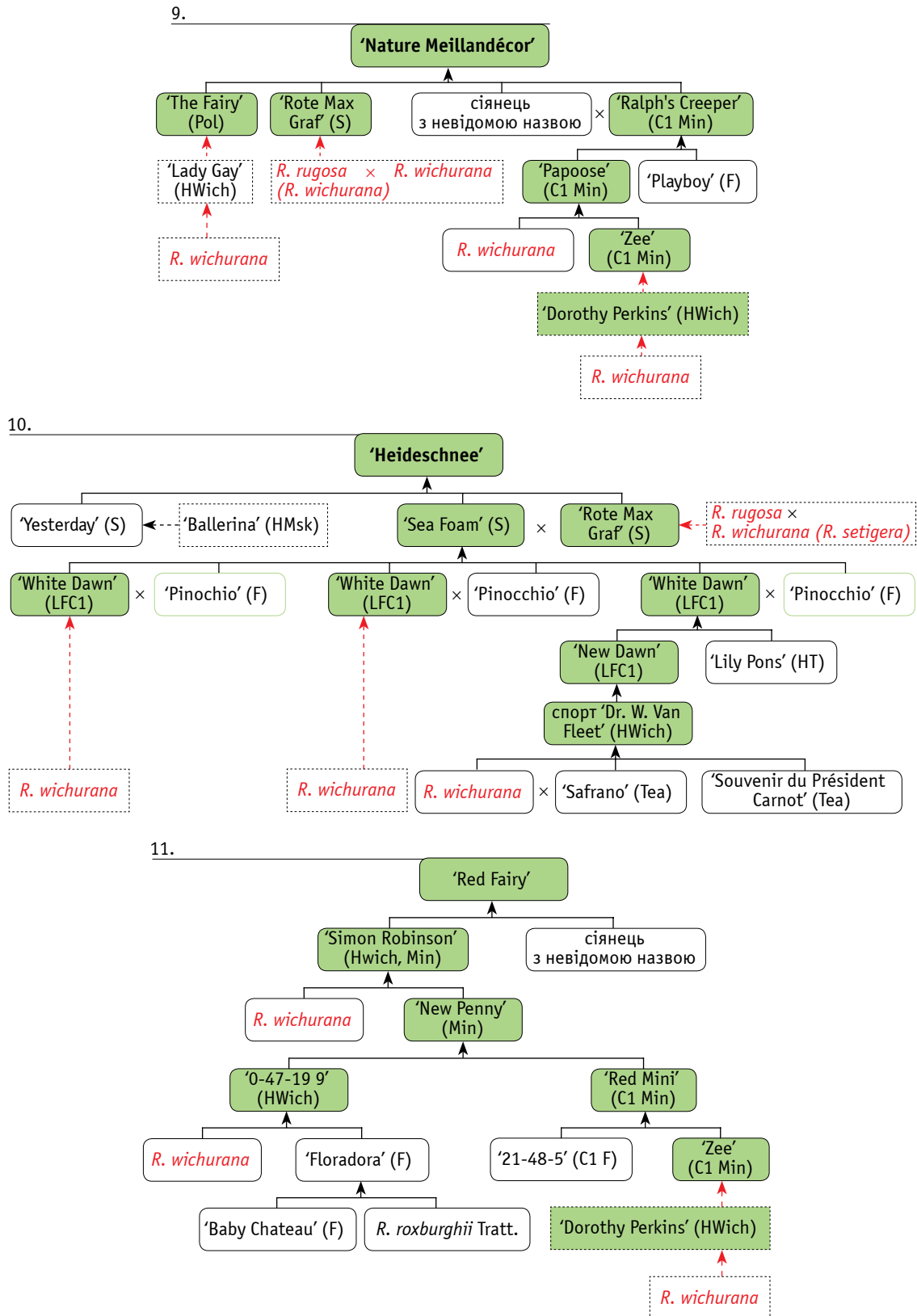


Рис. 2. Дендрограми ґрунтопокровних троянд (8–11 ремонтантні сорти)

Сорт 'Floradora': 'Baby Chateau' (Kordes, Німеччина 1936 (F)) × *R. roxburghii* Tratt.  
 Сорт 'Red Mini': '21-48-5' (Moore, США 1948 (C1 F)) × 'Zee' (Moore, США 1940 (C1 Min)).

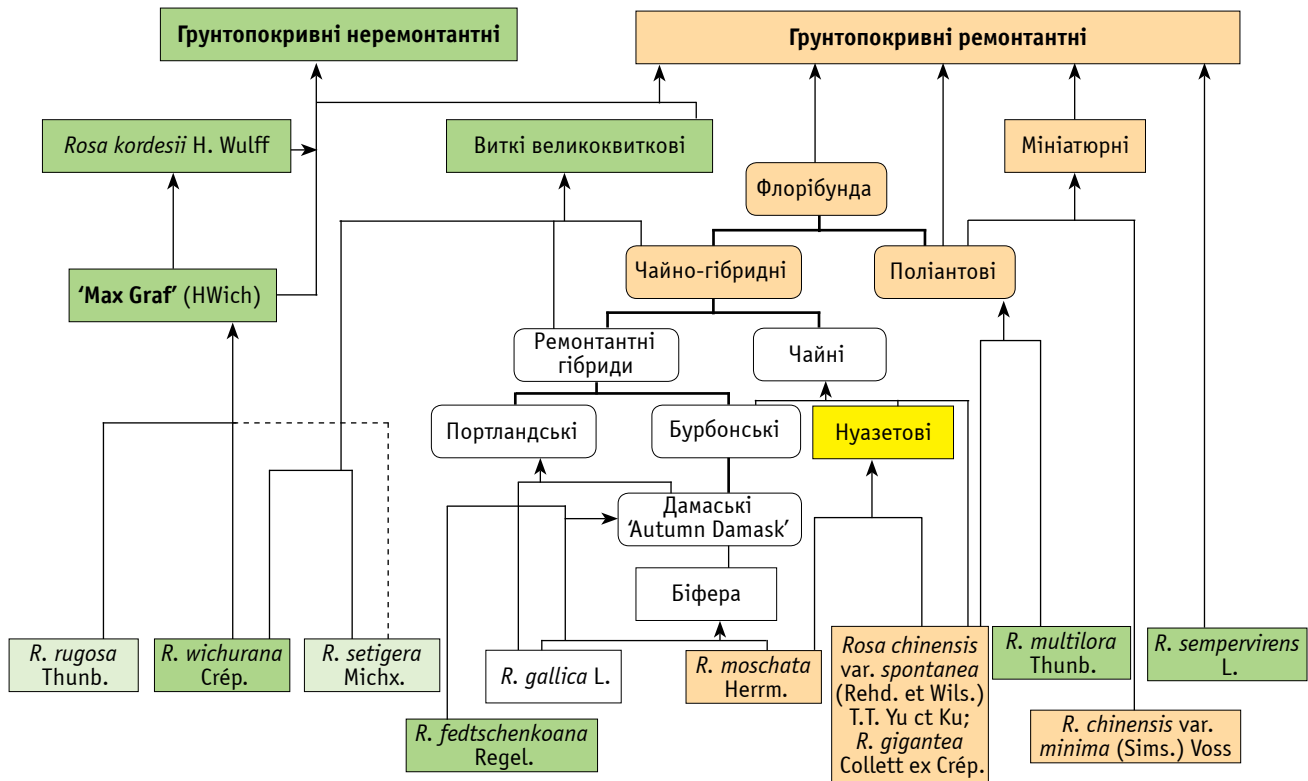
На підставі результатів аналізу родоводів досліджуваних ґрунтопокровних троянд розроблено узагальнюючу схему походження неремонтантних та ремонтантних сортів групи (рис. 3).

Схема базується на аналогічній розробці О. К. Мороз та І. Л. Дениско [28], яку нами дещо змінено з метою висвітлення походження конкретної групи – ґрунтопокривних троянд та доповнено власними результатами досліджень.

До селекції неремонтантних сортів ґрунтопокривних троянд було залучено *R. wichurana*, *R. setigera* та *R. sempervirens*, які забезпечу-

вали характерну для групи сланку форму крони.

Неремонтантний сорт 'Max Graf' (*R. rugosa* × *R. wichurana* або *R. rugosa* × *R. setigera*) вважається першим сучасним сортом групи ґрунтопокривних троянд, який у подальшому став похідним для створення багатьох сортів зі сланкою формою куща, зокрема для гібридів троянд Кордеса (*R. kordesii*) [10, 12, 26].



Умовні позначення базових видів та їхніх похідних (гібридів, сортів, садових груп) за ритмікою цвітіння:

■ – неремонтантні; ■ – з факультативним повторним квітінням;  
■ – ремонтантні; - - - - - – альтернативні дані щодо походження сорту.

Рис. 3. Узагальнююча схема походження сортів ґрунтопокривних троянд

У ремонтантних сортів ґрунтопокривних троянд ознака сланкості куща також забезпечувалась за рахунок *R. sempervirens* та сортів, похідних від *R. wichurana*, а також *R. setigera*.

Ознаку повторного цвітіння сорти ґрунтопокривних троянд набували, як відмічали Клименко З. К., Зикова В. К. та Гулова О. Е., при введенні до родоводу сортів з безперервним довготривалим цвітінням із груп Флорібунда та Мініатюрні троянди [10].

Нами доведено, що крім сортів означених груп також були використані Поліантові троянди, Гібриди троянди мускусної (*R. moschata*) самостійно або в поєднанні з *R. rugosa*.

Відомо, що група сучасних троянд (Modern Roses) Флорібунда походить від схрещування сортів групи Поліантових з Чайно-гібридними; Поліантові походять від *R. multilora*

Thunb. та сортів групи Китайських троянд; походження Чайно-гібридних троянд пов'язано з Ремонтантними гібридами та Чайними трояндами, що належать до старовинних троянд (Old Roses), які так само походять від схрещування європейських та китайських троянд [9, 15, 16, 18–20].

Європейська група троянд, створена за участю *R. gallica* L. секції *Gallicanae* DC., представлена групами: Біфера (*R. gallica* × *R. moschata*); Дамаські троянди ['Quatre Saisons' (= 'Autumn Damask')]; насіння *R. moschata* × *R. gallica*; пилок *R. fedtschenkoana* Regel.; Портландські (*R. gallica* × 'Autumn Damask') та ін. [9, 15, 16, 29, 30].

Китайські троянди (China rose) – група природних і культивованих гібридів секції *Chinenis* DC. (*Indicae* Thory), які походять від *Rosa chinensis* var. *spontanea* (Rehd. et Wils.)

T.T. Yu et Ku та *R. odorata* var. *gigantea* (Collett ex Crép.) Rehd. et Wils. (= *R. gigantea* Collett ex Crép.). На відміну від сортів європейських троянд Китайські троянди мали ознаку повторного або ремонтантного цвітіння [20, 31].

За їхньою участю було створено такі історично важливі групи старовинних троянд, як Бурбонські (Дамаські × Китайські); Нуазетові (Китайські × *R. moschata*), Чайні (Китайські × Нуазетові) або (Китайські × Бурбонські); Гібриди троянди китайської (Китайські або Нуазетові, або Бурбонські × *R. gallica* або Дамаські); Гібриди троянди ремонтантної (Портландські × Бурбонські × Гібриди троянди китайської) [17, 19, 20, 27, 30].

### Висновки

У родоводах досліджених сортів ґрунтопокривних троянд серед батьківських компонентів є види роду *Rosa* секції *Synstylae*: східно-азійська, напіввічнозелена *R. wichurana*; південно-європейсько-середземноморська, вічнозелена або напіввічнозелена *R. sempervirens*; північно-східно-американська, вічнозелена *R. setigera*. Ці види забезпечують специфічну для групи ґрунтопокривних троянд сланку форму крони куща.

Установлено, що всі досліджувані сорти з повторним цвітінням набували ознаку ремонтантності за рахунок сортів групи Флорібунда, походження яких пов'язано з ремонтантними східно-азійськими видами: *R. odorata* та *R. chinensis* секції *Indicae*. Також донорами ознаки ремонтантності були сорти групи Гібридів троянди мускусної (*R. moschata*), а також *R. rugosa* секції *Cinnamomeae*, що мали факультативне повторне цвітіння.

Виявлено, що наявність сортів групи Поліантових у родоводі сортів ґрунтопокривних троянд забезпечувало їхню ремонтантність лише за умов схрещування з іншими ремонтантними батьківськими компонентами.

У родоводі неремонтантних сортів відсутні батьківські компоненти – донори ознаки ремонтантності. Сорти, які були створені від комбінації лише неремонтантних видів *R. wichurana*, *R. setigera*, *R. sempervirens* з *R. rugosa*, були неремонтантними ('Rote Max Graf', 'Nozomi').

За допомогою дендрограм показано візуалізацію виявлених взаємозв'язків між батьківськими компонентами різних ієрархічних рівнів та досліджуваним сортом.

Розроблена узагальнююча схема походження ремонтантних та неремонтантних сортів ґрунтопокривних троянд дає можливість виявити та показати взаємозв'язки між сортами через спільні батьківські компоненти, що

забезпечують сланку форму крони куща, яка є ключовою ознакою групи. Також виявили генеалогічні взаємозв'язки та місце групи ґрунтопокривних троянд серед існуючих садових груп (Modern Roses, Old Roses).

Результати проведеного дослідження можуть бути використані в розробці уніфікованої міжнародної класифікації троянд, як підґрунтя для виокремлення та надання групі ґрунтопокривних троянд офіційного статусу. Визнання групи ґрунтопокривних троянд сприятиме її подальшому вивченню та розвитку, а також дозволить глибше аналізувати її сучасні групи-деривати (наприклад, Дріфт).

### Використана література

1. Рубцова О. Л., Чижанькова В. І., Бойко Р. В. Селекція троянд: історія, досягнення, сучасна стратегія. *Інтродукція рослин*. 2015. № 1. С 69–75.
2. Бойко Р. В., Сцепіцька Т. С., Чижанькова В. І. Збагачення та репрезентація колекції ґрунтопокривних троянд роду (*Rosa* L.) у Національному ботанічному саду імені М. М. Гришка НАН України. *Сучасні тенденції збереження, відновлення та збагачення фіторізноманіття ботанічних садів і дендропарків*: матер. Міжнар. наук. конф. (м. Біла Церква, 23–25 травня 2016 р.). Біла Церква, 2016. С. 55–58.
3. Parsons S. B. *The Rose: Its history, poetry, culture and classification*. New York: Wiley and Halsted, 1856. 280 p.
4. Allen R. C. *Roses for every garden*. New York: M. Barrows & Co, 1956. 218 p.
5. Методика проведення експертизи сортів троянди (*Rosa* L.) на відмінність, однорідність і стабільність. *Методика проведення експертизи сортів рослин групи декоративних, лікарських та ефіроолійних, лісових на придатність до поширення в Україні* / за ред. С. О. Ткачик. 2-ге вид., випр. і допов. Вінниця, 2016. С. 887–913.
6. Бойко Р. В., Чижанькова В. І. Місце групи ґрунтопокривних троянд роду *Rosa* L. у сучасних садових класифікаціях. *Інтродукція рослин*. 2016. № 2. С. 59–65.
7. Beales P. *Roses: An illustrated encyclopedia and grower's handbook of species roses, old roses and modern roses, shrub roses and climbers*. 2<sup>nd</sup> rev. ed. London: Harvill, 1992. 472 p.
8. Reherd A. *Manual of cultivated trees and shrubs Hardy in North America. Exclusive of the subtropical and warmer temperate regions*. 2<sup>th</sup> ed., rev. & enlar. New York: Macmillan Publ. Co, 1974. 996 p.
9. Marriott M. *History of Roses in cultivation/Modern (post-1800)*. *Encyclopedia of Rose Science* / A. V. Roberts, T. Debener, S. Gudin (eds). Oxford: Elsevier Ltd., 2003. Vol. 3. P. 402–409. doi: 10.1016/B0-12-227620-5/00048-3
10. Клименко З. К., Зыкова В. К., Гулова Е. Э. Почвопокровные розы коллекции Никитского ботанического сада. *Бюл. Никит. ботан. сада*. 2007. Вып. 95. С. 11–15.
11. Мороз О. К., Дениско І. Л., Банк В. С. Колекція ґрунтопокривних троянд у Національному дендропарку «Софіївка» НАНУ. *Автохтонні та інтродуковані рослини*. 2010. Вип. 6. С. 108–111.
12. Бумбеева Л. И. Современные зимостойкие сорта роз и их происхождение. *Цветоводство: история, теория, практика*: матер. VII Междунар. науч. конф. (г. Минск, 24–26 мая 2016 г.). Минск, 2016. С. 53–56.
13. Клименко З. К., Зыкова В. К. Биологические особенности культивирования садовых роз для вертикального озеленения на Южном берегу Крыма. *Бюл. Никит. ботан. сада*. 2018. Вып. 126. С. 31–36. doi: 10.25684/NBG.boolt.126.2018.04



14. Modern roses 12: The Comprehensive List of Roses in Cultivation or of Historical or Botanical Importance / M. A. Young, P. Schorr (eds). Shreveport : American Rose Society, 2007. 576 p.
15. Сааков С. Г., Риекста Д. А. Розы. Рига : Зинатие, 1973. 360 с.
16. Клименко З. К., Рубцова Е. Л. Розы (Интродуцированные и культивируемые на Украине). Киев : Наукова думка, 1986. 214 с.
17. Wissemann V. Classification/Conventional taxonomy (wild roses). *Encyclopedia of Rose Science* / A. V. Roberts, T. Debener, S. Gudin (eds). Oxford : Elsevier Ltd., 2003. Vol. 3. P. 111–117. doi: 10.1016/B0-12-227620-5/00019-7
18. Сааков С. Г. Происхождение садовых роз и направление работ в селекции их. Москва : Наука, 1969. 24 с.
19. Зыков К. И., Клименко З. К. Роль спонтанных почковых мутаций в эволюции садовых роз. *Бюл. Никит. ботан. сада*. 2007. № 94. С. 24–31.
20. Дениско І. Л. Витоки та походження троянд групи Патіо. *Інтродукція рослин*. 2013. № 4. С. 78–85.
21. Рубцова О. Л., Чижанькова В. І. Підсумки інтродукції та селекції троянд у Національному ботанічному саду імені М. М. Гришка НАН України. *Інтродукція рослин*. 2016. № 2. С. 12–17.
22. Клименко З. К. Особенности культивирования роз Флорибунда в условиях Южного Берега Крыма. *Бюл. Никит. ботан. сада*. 2017. № 125. С. 136–140.
23. Буйдіна Т. О., Рожок О. Ф. Історія культури і досвід інтродукції витких троянд роду *Rosa* L. в Україні. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2018. Т. 28, № 2. С. 41–44. doi: 10.15421/40280206
24. Datta S. K. Breeding of new ornamental varieties: Rose. *Curr. Sci.* 2018. Vol. 114, Iss. 6. P. 1194–1206. doi: 18520/cs/v114/i06/1194-1206
25. Lingdi L., Cuizhi G., Chaoluan L. et al. Rosaceae. *Flora of China* / Z. Y. Wu, P. H. Raven, D. Y. Hong (eds). Beijing : Science Press, 2003. Vol. 9. P. 46–434.
26. Egan W. C. The New Trailing Rose, Max Graf. *The American Rose Annual; The 1920 Year-Book of Rose Progress* / J. H. McFarland (ed.). Harrisburg : American Rose Society, 1920. P. 55–56.
27. Хржановский В. Г. Розы. Филогения и систематика. Спонтанные виды Европейской части СССР, Крыма и Кавказа. Опыт и перспективы использования. Москва : Советская наука, 1958. 497 с.
28. Мороз О. К., Дениско І. Л. Історія культури троянд: від садів з трояндами до розаріїв. *Автохтонні та інтродуковані рослини*. 2014. Вип. 10. С. 27–36.
29. Iwata H., Kato T., Ohno S. Triparental origin of Damask roses. *Gene*. 2000. Vol. 259, Iss. 1–2. P. 53–59. doi: 10.1016/S0378-1119(00)00487-x
30. Рубцова Е. Л., Чижанькова В. И. Интродукция вида, форм и сортов *Rosa eglanteria* L. в Национальном ботаническом саду им. Н. Н. Гришко НАН Украины. *Бюл. Никит. ботан. сада*. 2011. № 102. С. 90–93.
31. Higson H. The History and Legacy of the China Rose. *Quarryhill Botanical Garden*. 2007. URL: <http://www.quarryhillbg.org/page14.html>
3. Parsons, S. B. (1856). *The Rose: Its history, poetry, culture and classification*. New York: Wiley & Halsted.
4. Allen, R. C. (1956). *Roses for every garden*. New York: M. Barrows & Co.
5. Methods of examination of varieties of roses (*Rosa* L.) for difference, uniformity and stability. (2016). In S. O. Tkachyk (Ed.), *Metodyka provedennia ekspertyzy sortiv roslyn hrupy dekoratyvnykh, likarskykh ta efirooliynykh, lisovykh na prydatnist do poshyrennia v Ukraini* [Methods of examination of plant varieties of the group of ornamental, medicinal and essential oil, forest for distribution in Ukraine] (pp. 887–913). (2<sup>nd</sup> ed., rev.). Vinnytsia: N.p. [in Ukrainian]
6. Boiko, R. V., & Chyzhankova, V. I. (2016). Place of group of groundcover roses of the genus *Rosa* L. in modern garden classifications. *Introdukciâ roslin* [Plant Introduction], 2, 59–65. [in Ukrainian]
7. Beales, P. (1992). *Roses: An illustrated encyclopedia and grower's handbook of species roses, old roses and modern roses, shrub roses and climbers*. (2<sup>nd</sup> rev. ed.). London: Harvill.
8. Reherd, A. (1974). *Manual of cultivated trees and shrubs Hardy in North America. Exclusive of the subtropical and warmer temperate regions*. (2<sup>th</sup> ed., rev. & enlar.). New York: Macmillan Publ. Co.
9. Marriott, M. (2003). History of Roses in cultivation/ Modern (post-1800). In A. V. Roberts, T. Debener, & S. Gudin (Eds.), *Encyclopedia of Rose Science*. (Vols. 3, pp. 402–409). Oxford: Elsevier Ltd. doi: 10.1016/B0-12-227620-5/00048-3
10. Klimenko, Z. K., Zykova, V. K., & Gulova, E. E. (2007). Soil cover roses from the collection of the Nikitsky Botanical Gardens. *Byuleten Nikitskogo botanicheskogo sada* [Bulletin of the State Nikitsky Botanical Gardens], 95, 11–15. [in Russian]
11. Moroz, O. K., Denysko, I. L., & Bank, V. S. (2010). The collection of groundcover roses in the National dendrological park «Sofiyivka» of the National Academy of Sciences of Ukraine. *Avtohtonni ta introdokovani roslini* [Autochthonous and Alien Plants], 6, 108–111. [in Ukrainian]
12. Bumbueva, L. I. (2016). Modern winter hardy rose varieties and their origin. In *Tsvetovodstvo: istoriya, teoriya, praktika: materialy VII Mezhdunarodnoy nauchnoy konferentsii* [Floriculture: History, Theory, Practice: Proc. of the 7<sup>th</sup> Int. Sci. Conf.] (pp. 53–56). May 24–26, 2016, Minsk, Belarus. [in Russian]
13. Klimenko, Z. K., & Zykova, V. K. (2018). Biological peculiarities of garden roses cultivation for vertical gardening on the South Coast of the Crimea. *Byuleten Nikitskogo botanicheskogo sada* [Bulletin of the State Nikitsky Botanical Gardens], 126, 31–36. doi: 10.25684/NBG.bootl.126.2018.04 [in Russian]
14. Young, M. A., & Schorr, P. (Eds.). (2007). *Modern roses 12: The Comprehensive List of Roses in Cultivation or of Historical or Botanical Importance*. Shreveport: The American Rose Society.
15. Saakov, S. G., & Rieksta, D. A. (1973). *Rozy* [Roses]. Riga: Zinatie. [in Russian]
16. Klimenko, Z. K., & Rubtsova, E. L. (1986). *Rozy (Introdutsirovannyye i kul'tiviruemyye na Ukraine)* [Roses (Introduced and cultivated in Ukraine)]. Kyiv: Naukova dumka. [in Russian]
17. Wissemann, V. (2003). Classification/Conventional taxonomy (wild roses). In A. V. Roberts, T. Debener, & S. Gudin (Eds.), *Encyclopedia of Rose Science*. (Vols. 3, pp. 111–117). Oxford: Elsevier Ltd. doi: 10.1016/B0-12-227620-5/00019-7
18. Saakov, S. G. (1969). *The origin of garden roses and the direction of work in their selection*. Moscow: Nauka. [in Russian]
19. Zykov, K. I., & Klimenko, Z. K. (2007). The role of spontaneous buds mutations in evolution of gardens roses. *Byuleten Nikitskogo botanicheskogo sada* [Bulletin of the State Nikitsky Botanical Gardens], 94, 24–31. [in Russian]
20. Denysko, I. L. (2013). Background and origins of Patio Roses Garden Class. *Introdukciâ roslin* [Plant Introduction], 4, 78–85. [in Ukrainian]
21. Rubtsova, O. L., & Chyzhankova, V. I. (2016). Results of introduction and breeding of Roses in M. M. Gryshko National Bo-

## References

1. Rubtsova, O. L., Chyzhankova, V. I., & Boiko, R. V. (2015). Rose breeding: history, achievements, modern strategy. *Introdukciâ roslin* [Plant Introduction], 1, 69–75. [in Ukrainian]
2. Boiko, R. V., Schepitska, T. S., & Chyzhankova, V. I. (2016). Enrichment and representation of the collection of groundcover roses of the genus (*Rosa* L.) in M. M. Gryshko National Botanical Garden of the NAS of Ukraine. In *Suchasni tendentsii zberezhenntia, vidnovlennia ta zbahachennia fitoriznomanittia botanichnykh sadiv i dendroparkiv: materialy Mizhnarodnoi naukovoï konferentsii* [Modern trends in the conservation, restoration and enrichment of botanical gardens and arboretums: Proc. Int. Sci. Conf.] (pp. 55–58). May 23–25, 2016, Bila Tserkva, Ukraine. [in Ukrainian]

- tanical Garden of the NAS of Ukraine. *Introdukciâ roslin* [Plant Introduction], 2, 12–17. [in Ukrainian]
22. Klimenko, Z. K. (2017). Peculiarities of Floribunda roses' cultivation in the conditions of the Southern Coast of the Crimea. *Byuletën Nikitskogo botanicheskogo sada* [Bulletin of the State Nikitsky Botanical Gardens], 125, 136–140. [in Russian]
  23. Buidina, T. O., & Rozhok, O. F. (2018). The history of culture and the experience of the introduction of Climbing roses of the genus *Rosa* L. in Ukraine. *Nauk. visn. NLTU Ukr.* [Scientific Bulletin of UNFU], 28(2), 41–44. [in Ukrainian]. doi: 10.15421/40280206
  24. Datta, S. K. (2018). Breeding of new ornamental varieties: Rose. *Curr. Sci.*, 114(6), 1194–1206. doi: 18520/cs/v114/i06/1194-1206
  25. Gu, C., Li, Ch., Lu, L., Jiang, Sh., Alexander, C., Bartholomew, B., ... Spongberg, S. A. (2003). Rosaceae. In Z. Y. Wu, P. H. Raven, & D. Y. Hong (Eds.), *Flora of China* (Vol. 9, pp. 46–434). Beijing: Science Press.
  26. Egan, W. C. (1920). The New Trailing Rose, Max Graf. In J. H. McFarland (Ed.), *The American Rose Annual; The 1920 Year-Book of Rose Progress* (pp. 55–56). Harrisburg: American Rose Society.
  27. Khrzhanovskiy, V. G. (1958). *Rozy. Filogeniya i sistematika. Spontannye vidy Evropeyskoy chasti SSSR, Kryma i Kavkaza. Opyt i perspektivy ispol'zovaniya* [Roses. Phylogeny and taxonomy. Spontaneous species of the European part of the USSR, Crimea and the Caucasus. Experience and prospects of use]. Moscow: Sovetskaya nauka. [in Russian]
  28. Moroz, O. K., & Denysko, I. L. (2014). The history of rose culture: from gardens with roses to rose gardens. *Avtohtonna ta introdukovani roslini* [Autochthonous and Alien Plants], 10, 27–36. [in Ukrainian]
  29. Iwata, H., Kato, T., & Ohno, S. (2000). Triparental origin of Damask roses. *Gene*, 259(1–2), 53–59. doi: 10.1016/S0378-1119(00)00487-x
  30. Rubtsova, E. L., & Chizhan'kova, V. I. (2011). Introduction of *Rosa eglanteria* L., its form and cultivars in M. M. Hryshko National Botanical Gardens of the NAS of Ukraine. *Byuletën Nikitskogo botanicheskogo sada* [Bulletin of the State Nikitsky Botanical Gardens], 102, 90–93. [in Russian]
  31. Higson, H. (2007). The history and legacy of the China Rose. *Quarryhill Botanical Garden*. Retrieved from <http://www.quarryhillbg.org/page14.html>

УДК 582.711.712 : 631.526.3

**Бойко Р. В.** Происхождение ремонтантных и неремонтантных сортов почвопокровных роз (*Rosa* L.) // Plant Varieties Studying and Protection. 2019. Т. 15, № 3. С. 230–240. <https://doi.org/10.21498/2518-1017.15.3.2019.181078>

Національний ботанічний сад ім. Н. Н. Гришко НАН України, ул. Тимирязевская, 1, г. Киев, 01014, Украина, e-mail: Rita-Boiko@ukr.net

**Цель.** Выяснить общие родительские компоненты, использовавшиеся для создания сортов роз со стелющейся формой кроны куста, в сочетании с признаками ремонтантности, а также разработать обобщающую схему происхождения сортов почвопокровных роз коллекции Национального ботанического сада имени Н. Н. Гришко НАН Украины (НБС). **Методы.** Аналитические и графические. По методике С. Г. Саакова и Д. А. Риексты [15] составлены родословные со схемами. **Результаты.** Определено, что все исследуемые сорта почвопокровных роз имели в составе родословной виды секции *Synstylae* DC.: *Rosa sempervirens* L., *R. wichurana* Crép., и (или) *R. setigera* Michx. Также в родословную всех исследуемых ремонтантных сортов ('Magic Meidiland', 'Anadia', 'Candia Meillandécór', 'Heideschnee', 'Nature Meillandécór', 'Red Fairy', 'Swany', 'Scarlet Meillandécór', 'Blanc Meillandécór') входили сорта роз групп Флорибунда и Гибриды розы мускусной, которые отсутствовали у неремонтантных сортов ('Rote Max Graf', 'Nozomi'). **Выводы.** Среди родительских компонентов в родословных исследованных сортов почвопокровных роз, которые обеспечивали специфическую для них стелющуюся форму кроны, были виды рода *Rosa* L. секции *Synstylae*: *R. wichurana*, *R. sempervirens*, *R. setigera*. Признак ремонтантности все исследуемые сорта приобретают за счет скрещивания с сортами группы Флорибунда, происхождение которых связано с ремонтантны-

ми видам: *R. chinensis* Jacq. и *R. odorata* (Andrews) Sweet секции *Chinenis* DC. (*Indicae* Thory); *R. rugosa* Thunb. секции *Cinnamomeae* DC. с факультативным повторным цветением и сортов группы Гибридов розы мускусной (Hybrid Musk), происхождение которых связано с ремонтантным видом *R. moschata* Herrm. Сорта, которые были созданы от комбинации только неремонтантных видов *R. wichurana*, *R. setigera*, *R. sempervirens* с *R. rugosa*, были неремонтантными ('Rote Max Graf', 'Nozomi'). С помощью дендрограммы проведено визуализацию установленных взаимосвязей между родительскими компонентами различных иерархических уровней и исследуемым сортом. Разработана обобщающая схема происхождения сортов почвопокровных роз, которая дает возможность установить взаимосвязи между ремонтантными и неремонтантными сортами через общие родительские компоненты, которые обеспечили ключевой признак группы – стелющуюся форму кроны куста. Результаты проведенного исследования могут быть использованы как основа для выделения и предоставления официального статуса группе почвопокровных роз в унифицированной международной классификации роз, которая находится на этапе разработки.

**Ключевые слова:** розы почвопокровные; родословная сортов; стелющаяся форма кроны куста; ремонтантность; дендрограмма.

UDC 582.711.712 : 631.526.3

**Boiko, R. V.** (2019). Origin of remontant and non-remontant cultivars of groundcover roses *Rosa* L. *Plant Varieties Studying and Protection*, 15(3), 230–240. <https://doi.org/10.21498/2518-1017.15.3.2019.181078>

M. M. Hryshko National Botanical Garden, NAS of Ukraine, 1 Tymiriazievskya St., Kyiv, 01014, Ukraine, e-mail: Rita-Boiko@ukr.net

**Purpose.** Find out the common parental components used for creating rose cultivars with a procumbent shrub crown shape in combination with the signs of remontance, as well as develop a generalized pattern of the origin of groundcover rose cultivars from the collection of the M. M.

Hryshko National Botanical Garden of the National Academy of Sciences of Ukraine (NBS). **Methods.** Analytical and graphic. Genealogies with schemes were drawn according to S. G. Saakov and D. A. Riexta method. **Results.** It was determined that all the studied cultivars of groundcover roses had

species of the Synstylae DC. section as part of the pedigree: *Rosa sempervirens* L., *R. wichurana* Crép., and (or) *R. setigera* Michx. Also, the pedigree of all studied remontant cultivars ('Magic Meidiland', 'Anadia', 'Candia Meillandécór', 'Heideschnee', 'Nature Meillandécór', 'Red Fairy', 'Swany', 'Scarlet Meillandécór', 'Blanc Meillandécór') included rose cultivars of Floribunda groups and Muskusnaya rose hybrids, which are absent in non-remontant cultivars ('Rote Max Graf', 'Nozomi').

**Conclusions.** Among the parental components in the pedigrees of the studied varieties of groundcover roses, which provided a procumbent crown shape specific to them, there were species of the genus *Rosa* L. of the Synstylae section: *R. wichurana*; *R. sempervirens*; *R. setigera*. All studied cultivars acquire the sign of remontance by crossing with cultivars of the Floribund group, whose origin is associated with the remontant species: *R. chinensis* Jacq. and *R. odorata* (Andrews) Sweet section of Chinenis DC. (Indicae Thory); due to *R. rugosa* Thunb., section of Cinnamomeae DC., with optional repeated flowering, and also due to cultivars of the

Hybrid Musk rose group, which origin is associated with the remontant species *R. moschata* Herrm. Cultivars created from a combination of only non-remontant species *R. wichurana*, *R. setigera*, *R. sempervirens* with *R. rugosa* were non-remontant ('Rote Max Graf', 'Nozomi'). Visualization of relationships between parental components of different hierarchical levels and the studied variety is presented in the dendrograms. A generalized scheme of the origin of groundcover roses cultivars has been developed, which allowed to identify the relationship between remontant and non-remontant cultivars through common parental components that provided the key feature of the group – the procumbent shape of the crown of a shrub. The results of the study can be used as a basis for highlighting and granting official status to a group of groundcover roses in the unified International Classification of Roses, which is under development.

**Keywords:** groundcover roses; pedigree of cultivars; procumbent form of the crown of a shrub; remontance; dendrogram.

Надійшла / Received 21.08.2019  
Погоджено до друку / Accepted 25.09.2019